

fabrieksingenieur, die het gewicht van verschillende voorzorgen daardoor te meer zullen waardeeren. Wie zou bijv. verwachten dat men perforaties van het septum narium, die wij anders meer als gevolg van syphilis, of van traumata, chirurgische of andere, onder onze oogen krijgen, zeer dikwijls vindt bij werklieden in cement-fabrieken.

Na de verschillende industrieën in 16 hoofdstukken met vele onderafdeelingen ondergebracht te hebben, laat hij nog de beroepen de revue passeeren, van de soldaten en de spoorwegaarbeiders, tot de luchtreizigers en de koetsiers van automobiel-droschken, van de nonnen en de musici tot de schoorsteenvegers en de apothekers; alleen de medici laat hij er buiten, vermoedelijk denkende, dat hun zelfkennis dat overbodig maakt.

Ik heb toevallig bij het aankondigen van het werk van RÖPKE tegelijk op mijn tafel het Mei-nummer 1902 van de *Vragen des Tijds*, waarin het eerste stuk van een studie over loodvergiftiging van den Heer Ingenieur DE VOOYS, die een onderzoek instelt „naar het belang „van die beroepsziekte voor ons land, voor onze industrie en vooral „voor onze arbeiders”. Ik mag er met het oog daarop wel op wijzen, hoe, ook van het standpunt van RÖPKE bij zoovele bedrijven en beroepen, de loodvergiftiging een groote rol speelt. Het eene onderzoek zal zeker hier en daar het andere aanvullen, zij zijn beide een praktische toepassing van de leer: „*il vaut mieux prévenir que guérir*”.

GUYE.

INGEZONDEN.

HULDE AAN DE NAGEDACHTENIS VAN ALBRECHT VON HALLER.

In alle beschaafde landen worden gelden verzameld, bestemd om te Bern het huis te koopen, waar vroeger ALBRECHT VON HALLER heeft gewoond. Men zal trachten in dit huis de herinneringen aan HALLER, zijn verzamelde werken, zijn manuscripten, in één woord al datgene bijeen te brengen, wat aan de bezoekers een denkbeeld geven kan van de verbazingwekkende werkzaamheid, die HALLER tot aan zijn dood toe onafgebroken heeft ontwikkeld.

In HALLER moet niet alleen de geleerde, maar ook de dichter worden geëerd; de veelzijdigheid van zijn geest is zonder wedergade. Hij stichtte te Bern een laboratorium voor anatomie, waar hij gratis onderwijs gaf; hij was de eerste, die de Zwitsersche flora beschreef; hij was geneesheer in het ziekenhuis te Bern, lid van den stadsgezondheidsraad, conservator van het penningkabinet en bibliothecaris.

HALLER heeft weinig minder dan tweehonderd werken in het Latijn Fransch en Duitsch nagelaten. Als een zijner voornaamste vruchten mag hier het standaardwerk in 8 deelen, *Elementa physiologiae corporis humani*

(1757—1766) worden vermeld. Vele landen van Europa streden om de eer, HALLER te bezitten: Engeland, Hannover, Pruisen en ons vaderland deden hem schitterende aanbiedingen. Hij was met de geheele geleerde wereld in betrekking en heeft o. a. te Leiden de lessen van ROERHAAVE en ALBINUS gevolgd. Zijn correspondentie, in de bibliotheek te Bern bewaard, bevat niet minder dan 13000 brieven, afkomstig van 1200 verschillende schrijvers.

Om aan de inschrijving een algemeen karakter te geven, heeft men vastgesteld, dat het bedrag voor iederen deelnemer de waarde van de munteenheid (mark, franc, kroon, shilling) niet mag overschrijden. Wij beschouwen het voor ons land als wenschelijk, dat voor alle deelnemers de bijdrage op f 0.50 wordt bepaald. Ieder der ondertekenaars is bereid, de hem toegezonden gelden in ontvangst te nemen. De namen der deelnemers zullen op afzonderlijke lijsten worden vermeld, die te Bern in het huis van HALLER als bewijs van hulde en dankbaarheid van alle beschaafde volken zullen worden bewaard.

De mogelijkheid bestaat, dat het huis van HALLER door de stad Bern wordt aangekocht, of dat andere omstandigheden een hinderpaal vormen, om het bijeengebrachte geld voor het bestemde doel te gebruiken. Dan zal echter het bedrag der inschrijving worden gevoegd bij de som, die reeds door de commissie te Bern ontvangen is voor een standbeeld, dat ter eere van HALLER zal worden opgericht.

T. PLACE, Amsterdam.

C. A. PEKELHARING, Utrecht.

H. ZWAARDEMAKER, „

H. J. HAMBURGER, Groningen.

W. EINTHOVEN, Leiden.

BERICHTEN.

Wetten, Besluiten, Officieele verslagen, enz.

Bij Ministerieele beschikking van 28 Juli l.l. is die van 23 April l.l., waarbij de haven van Buenos-Ayres werd besmet verklaard wegens pest, ingetrokken.

HUIZINGA.

BUITENLAND.

NEW-YORK. — Ongeoorloofde lijkopening. Een weduwe heeft tegen één der ziekenhuizen een eisch ingesteld van 25000 Dollars schadevergoeding, omdat op het lijk van haar man, die daar verpleegd was geweest, tegen haar wil sectie was verricht. De rechtbank heeft haar 500 Dollars toegewezen, maar het ziekenhuis gaat in hooger beroep om een beslissing uit te lokken omtrent de vraag, of lijkopening onder de hier gegeven omstandigheden geoorloofd is (*Progrès médical*).